

OKRESNÁ PROKURATÚRA KOŠICE II
Mojmírova 5, 040 46 Košice 1

Číslo: 2 Pv 52/19/8803-12
EEČ: 2-64-1239-2019

Košice II 23.09.2019

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**
Trestný čin: prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Košice II

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX, Slovensko
väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

- v Košiciach na ul. XXXXX v predajni XXXXX dňa 01.03.2012 uzatvorila prostredníctvom obchodného zástupcu spoločnosti XXXXX XXXXX, XXXXX zmluvu o pôžičke č. XXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie pôžičky na nákup čiernej techniky - Toshiba C660-22v vo výške 495,40 Eur, ktorú sa zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 55,07 Eur po dobu 10 mesiacov, avšak doposiaľ uhradila iba jednu splátku a ďalšie splátky úveru nesplácala a pri uzatváraní zmluvy uviedla nepravdivé údaje o zamestnaní a o výške príjmu, ako zamestnávateľa uviedla XXXXX so sídlom Košice, ul. XXXXX s čistým mesačným príjmom 400,- Eur, kde zamestnaná nebola a takto predstierala splnenie podmienok na poskytnutie a splácanie úveru, ktorý jej bol poskytnutý a ktorý riadne nesplácala, čím takto svojím konaním pre spoločnosť XXXXX XXXXX škodu vo výške 495,40 Eur,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, Odbor kriminálnej polície, Košice, sp. zn. XXXXX zo dňa 05.02.2015 v spojení s opravným uznesením vyšetrovateľa PZ z 13.04.2015 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, Odbor kriminálnej polície, Košice, sp. zn. XXXXXo dňa 17.06.2015 bolo podľa § 228 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku prerušené trestné stíhanie pre neprítomnosť obvinenej XXXXX, na ktorú bol dňa 13.05.2015 vydaný príkaz na zatknutie XXXXX pod sp. zn. XXXXX. Podľa § 228 ods. 5 Trestného poriadku bolo v trestnom stíhaní pokračované uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, Odbor kriminálnej polície, Košice, sp. zn. XXXXX zo dňa 09.07.2019.

Po skončení vyšetrovania a vyhodnotení skutkového stavu a vo veci zabezpečených dôkazov, vyšetrovateľ PZ dňa 16.09.2019 predložil na Okresnú prokuratúru Košice II vyšetrovací spis spolu s návrhom konečného opatrenia.

Preskúmaním uvedeného návrhu i celého vyšetrovacieho spisu, najmä po vyhodnotení účasti obvinenej na trestnej činnosti kladenej jej za vinu, som v rámci prokurátorského dozoru vykonávaného v prípravnom konaní v zmysle ustanovenia § 230 ods. 1 Trestného poriadku dospela k právnomu záveru na odôvodnenosť zastaviť trestné stíhanie voči obvinenej XXXXX, pretože nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, a to najmä s poukázaním na to, že pri posudzovaní otázky som vzala do úvahy existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali obvinená a poškodený.

Tomuto konštatovaniu zodpovedajú aj výsledky vyšetrovania, predovšetkým výpoveď svedka – poškodenej XXXXX, poverenej zástupkyne poškodenej XXXXX (ktorá je nástupníckou spoločnosťou spoločnosti XXXXX.) a svedka XXXXX, ako aj vo veci zabezpečené relevantné listinné dôkazy najmä úverová zmluva s prílohami a správa zo XXXXX, ktorými bol preukázaný a ustálený priebeh skutkového deja tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Z výsledkov realizovaného vyšetrovania vyplynulo, že konaním obvinenej nedošlo k naplneniu pojmových znakov skutkovej podstaty prečinu podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona po stránke objektívnej, pričom som toho názoru, že v danom prípade sa jedná výlučne o občianskoprávny spor, ktorý by mal byť riešený výlučne v konaní o občianskoprávných veciach.

Obvinená XXXXX ku skutku, ktorý sa jej kladie za vinu uviedla, že je pravdou, že v roku 2012 podpísala zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej bol nákup notebooku, ale pre odstup času si na bližšie okolnosti nespomína. Úver nesplácala, nakoľko nemala finančné prostriedky. Po tom, ako tohto roku zistila, že je trestne stíhaná, kontaktovala spol. XXXXX a celý dlh v štyroch splátkach vyplatila. Svoje konanie oľutovala.

Svedok – poškodená XXXXX, poverený zástupca poškodenej XXXXX, ktorá je nástupníckou spoločnosťou spoločnosti XXXXX, k veci vypovedala, že obvinená pri uzatvorení zmluvy sa preukázala občianskym preukazom číslo XXXXX na meno XXXXX a kartou poistenca. Ďalej obvinená uviedla, že je zamestnaná v XXXXX s čistým mesačným príjmom vo výške 400,- Eur.

Svedkyňa ďalej vypovedala, že zamestnanec predajne XXXXX vypísal v počítači zmluvu, ktorú zaslal na ústredňu spol. XXXXX a pracovníci tejto spoločnosti následne preverovali pravdivosť údajov. V rámci posudzovania žiadosti o úver sa preverovala existencia zamestnávateľa, spravidla v obchodnom alebo živnostenskom registra a takisto sa overovalo, či telefónne číslo uvedené na zmluve je skutočne vedené na konkrétneho zamestnávateľa. Potvrdenie zamestnávateľa o príjme nevyžadovali. V spoločnosti XXXXX sa štandardne overovalo, či predložený občiansky preukaz nie je v evidencii stratených alebo odcudzených dokladov na webovej stránke minv.sk. Na základe vyššie uvedených údajov bol klientovi schválený úver. Ak údaje boli v poriadku štandardne sa overoval telefonicky aj zamestnávateľ. Svedkyňa však vypovedala, že to či bol zamestnávateľ overovaný telefonicky v realizovanom prípade, pre odstup času už nie je možné zistiť.

Svedok – poškodená XXXXX, splnomocnená na zastupovanie spoločnosti XXXXX v trestných veciach ohľadom pohľadávok spoločnosti XXXXX vo svojej výpovedi potvrdila, že súčasťou postúpených pohľadávok bola i pohľadávka voči obvinenej XXXXX. Spoločnosť XXXXX eviduje po postúpení pohľadávky úhrady v celkovej výške 925,28 Eur. Vzhľadom k tomu, že zvyšok pohľadávky vo výške 12,88 Eur bol obvinenej XXXXX odpustený, uvedená spoločnosť dňa 10.06.2019 ukončila vymáhanie predmetnej pohľadávky.

XXXXX, ktorý bol v tom čase riaditeľom XXXXX, k veci uviedol, že XXXXX v tomto období zamestnávalo vyše 35 zamestnancov. XXXXX nikdy nebola zamestnancom XXXXX. V XXXXX sú denne zamestnanci od ôsmej do pol tretej ako účtovníčka, ekonómka a prevádzkar. Takže ak by niekto volal zo spoločnosti XXXXX, tak by im určite niekto zodvihol a povedal, že XXXXX v XXXXX nepracuje.

Zo zmluvy o pôžičke č. XXXXX, ktorú dňa 01.03.2012 obvinená uzatvorila so spoločnosťou XXXXX vyplýva, že obvinená uviedla, že je zamestnaná XXXXX s čistým mesačným príjmom 400,- Eur. Uviedla aj telefonický kontakt na zamestnávateľa tel. č. XXXXX

Z obsahu správy zo XXXXX vyplýva, že obvinená XXXXX v čase podpísania zmluvy o pôžičke nebola vedená v evidencii XXXXX, ako platiteľ poisťného v žiadnej spoločnosti.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že poškodená spoločnosť okrem dvoch dokladov - občianskeho preukazu a karty poistenca nepožadovala od obvinenej XXXXX žiadne ďalšie doklady potvrdzujúce rozhodné skutočnosti, preukazujúce jej bonitu.

Trestný čin je protiprávny, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Pre naplnenie znakov každého trestného činu sa vyžaduje naplnenie všetkých pojmových znakov skutkovej podstaty, a to objektu a objektívnej stránky, subjektu a subjektívnej stránky ako súhrnu znakov, ktoré charakterizujú určité ľudské správanie ako trestný čin. Všetky tieto znaky tvoria jeden celok a len v prípade ich kumulatívneho naplnenia možno v jednotlivých prípadoch hovoriť o trestnom čine. Absencia čo i len jedného z týchto obligatórnych znakov, ktoré nie sú vždy priamo v zákone výslovne uvedené, spôsobí to, že konkrétne ľudské správanie nie je možné podriaďiť pod zákonnú skutkovú podstatu žiadneho trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona.

Prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona sa dopustí ten, kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu.

Pri posudzovaní otázky, či páchatel' naplnil znaky príslušného trestného činu (typicky majetkovej povahy), je nutné vziať do úvahy aj prípadnú existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali páchatel' a poškodený a ktorý má význam pre konkrétnu trestnú vec. Pokiaľ ide o súkromnoprávny vzťah, je potrebné totiž trvať na tom, aby na ochranu svojich majetkových záujmov dbali predovšetkým samotní účastníci takéhoto vzťahu. Od týchto účastníkov je nutné požadovať, aby postupovali obozretne a aby dodržali aspoň elementárne zásady opatrnosti, obzvlášť ak sú pre to ľahko dosiahnuteľné prostriedky.

Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám, a to za použitia prostriedkov súkromného práva. Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného nemožno posudzovanú trestnú vec hodnotiť inak ako tak, že poškodená XXXXX., ako účastník súkromnoprávneho vzťahu evidentne nedbala na minimálnu mieru zodpovedajúcu ochrane svojich práv a majetkových záujmov, vedome zanedbala mieru opatrnosti, keď si neoverila ľahko dostupné informácie významné pre rozhodnutie o poskytnutí úveru. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, poškodená spoločnosť XXXXX pri poskytnutí úveru vychádzala len z tvrdení obvinenej, žiadne dodatočné informácie od obvinenej k jej finančnej situácii nevyžadovala (predložením dokladov súvisiacich s jej zamestnaním, a to pracovnej zmluvy, potvrdenia o príjme, resp. výplatnej pásky) a ani si tieto informácie žiadnym spôsobom nezisťovala, či telefónne číslo, ktoré uviedla obvinená skutočne patrí XXXXX resp. či obvinená je zamestnancom tohto XXXXX, ktorá skutočnosť vyplýva z výpovede svedka XXXXX, v tom čase riaditeľa XXXXX. Je pritom nepochybné, že poškodená spoločnosť disponuje dostatkom kvalifikovaného personálu a ďalších prostriedkov, aby pri zachovaní potrebnej

opatrnosti tieto informácie získala a hodnoverne posúdila platobnú schopnosť žiadateľa o úver a tým predišla, resp. v čo najväčšej miere minimalizovala riziko nesplácania úverov.

V prípade vyodenia trestnej zodpovednosti z dôvodu nesplnenia si aspoň základných podmienok týkajúcimi dodržania miery opatrnosti by bolo v rozpore s princípmi, na ktorých je založený právny štát, v tom zmysle aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a záujmov. Trestným postihom nie je predsa možné nahradzovať inštitúty iných právnych odvetví určené k ochrane majetkových práv a záujmov. V tejto súvislosti k znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu je potrebné uviesť, že len uvedenie určitých nepravdivých skutočností nie je možné, samo o sebe, považovať za „vedenie do omylu“ v zmysle základnej skutkovej podstaty trestného činu, pretože „uvádzanie, či deklarovanie nepravdy“ nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli alebo mohli byť aj objektívne spôsobilé oklamať klamanú osobu (ide o posudzovanie spôsobilosti, či nespôsobilosti použitého prostriedku oklamať poškodeného), respektíve, či k oklamaniu poškodeného došlo len preto, že ten celkom (hrubo) zanedbal svoju povinnosť (všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z § 415 Občianskeho zákonníka) a zjavne konal bez dodržania určenej miery opatrnosti. V takomto prípade možno hovoriť o tom, že k škode na majetku poškodeného došlo výhradne v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti na strane poškodeného, t. j. s porušením obvyklej miery opatrnosti, pretože za jej bežného dodržania by bolo vylúčené oklamanie poškodeného, teda išlo o konanie nespôsobilé uviesť niekoho do omylu a spôsobilým sa stalo len a výlučne vďaka zjavnému porušeniu obvyklej miery opatrnosti zo strany poškodeného.

Na základe uvedeného mám zato, že v predmetnom prípade neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu, konkrétne znak spočívajúci v uvedení do omylu. Ku škode na majetku poškodeného došlo výlučne z dôvodu zjavného porušenia obvyklej miery opatrnosti, pričom poškodená spoločnosť mohla jednoducho odhaliť nepravdivosť údajov uvádzaných obvinenou, avšak za týmto účelom nevykonala žiadnu aktivitu.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti bolo potrebné rozhodnúť tak, ako

je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Stela Vasiřová
prokurátorka